

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gem. Muziekacademie te Zaventem

Hoofdstructuur dko

	Instellingsnummer	49353
	Instelling	Gem. Muziekacademie
Directeur		Hilde VAN KEER
Adres		Willem Lambertstraat 1 - 1930 ZAVENTEM
Telefoon		02-720.05.28
Fax		02-721.59.03
e-mail		gazadir@scarlet.be
website/URL		www.academiezaventem.be
	Bestuur van de instelling	960501 - Gemeentebestuur van Zaventem te ZAVENTEM
Adres		Diegemstraat 37 - 1930 ZAVENTEM
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	23/04/2012, 24/04/2012, 25/04/2012, 26/04/2012, 27/04/2012, 28/04/2012.
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	28/04/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	05/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Dirk Rombaut
	Teamleden	Rieka Hérie Hilde Quix
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	8
2.1 Opties/instrumenten in de focus	8
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	8
3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	9
3.1 muziek - algemene muziekcultuur (graad: m)	9
3.2 muziek - begeleidingspraktijk piano (graad: m h)	10
3.3 muziek - ensemble/jazz & lichte muziek (graad: l m h)	10
3.4 muziek - instrument contrabas (graad: l h)	12
3.5 muziek - instrument gitaar (graad: l m h)	12
3.6 muziek - instrument hoorn (graad: l)	13
3.7 muziek - instrument saxofoon (graad: l m h)	14
3.8 muziek - koor (graad: m h)	14
3.9 muziek - lyrische kunst (graad: h)	15
3.10 muziek - samenzang (graad: l)	15
3.11 muziek - zang (graad: l m h)	16
3.12 woordkunst - algemene verbale vorming (graad: l)	17
3.13 woordkunst - drama (graad: m)	18
3.14 woordkunst - toneel (graad: m h)	18
3.15 woordkunst - verbale vorming (graad: m)	19
3.16 woordkunst - voordracht (graad: m h)	20
3.17 woordkunst - welsprekendheid (graad: h)	20
3.18 dans - artistieke training (graad: l m h)	21
3.19 dans - klassieke dans (graad: m h)	22
3.20 dans - artistieke training (volwassenen)	22
4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Professionalisering	23
4.2 Curriculum	23
4.3 Begeleiding	24
4.4 Evaluatie	25
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	26
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	27
6.1 Wat doet de academie goed?	27
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	28
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	29
7. ADVIES	30

8.	REGELING VOOR HET VERVOLG	30
----	---------------------------------	----

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans van Zaventem richt zich voornamelijk tot een doelpubliek in de verschillende deelgemeenten van de fusiegemeente en in de filiaalgemeenten Kortenberg en Kampenhout. Naast het officiële aanbod besteedt de academie veel zorg aan pre-opleidingen (de initiatie) en staat zij open voor vernieuwende initiatieven.

De resultaten van de focusvakken in de studierichting Muziek kunnen voor het merendeel als voldoende bestempeld worden. De vakken zang, saxofoon en één cursus gitaar scoren vrij sterk, vooral ook omwille van een hoog engagement, een opvallende leerlingenzorg en de degelijke onderwijskundige onderbouwing. Een onvoldoende voor het geheel van de opleiding gitaar is onder meer een gevolg van een overtreding van de regelgeving betreffende de onderwijstijd. Ook werd een te zwak niveau binnen de verschillende klassen vastgesteld die door jonge docenten worden ingevuld. Een gebrek aan voldoende pedagogische opleiding en efficiënte aanvangsbegeleiding vormen de voornaamste oorzaken. Op het vlak van samen zingen voldoet het vak koor. De examenprogramma's zouden meer in overeenstemming kunnen gebracht worden met de bepalingen uit het leerplan. Het vak samenzang wordt niet ingericht volgens de richtlijnen van de regelgeving. Omwille van organisatorische redenen respecteert men niet meer in alle klassen de lestijd van 30'. Onder meer hierdoor ontstaat soms een verwaarlozing en bijna een verdamping van de doelstellingen van het leerplan. Het vak wordt nu herleid tot leuke 'liedjes aanleren' in het kader van een occasionele uitvoering. Er kan meer aandacht geschonken worden aan het a capella zingen, aan de opbouw van een leerlijn over de jaren heen en aan aspecten als vocaliteit, juiste intonatie en houding. Er wordt haast constant teruggevallen op de begeleiding aan de piano. Onder de benaming van begeleidingspraktijk piano organiseert de academie een vak 'algemene digitale vorming' binnen de officiële uren. Hoewel de inspectie de introductie van de artistieke omgang met multimedia binnen het kunstonderwijs toejuicht, is deze gang van zaken niet correct. Het geeft een vertekend beeld over de cursus en creëert een ontoelaatbaar precedent. Een programmatiestop is een ernstige beslissing die enkel via aangevraagde afwijkingen mag doorbroken worden. Het staat het schoolbestuur overigens vrij dit aanbod in te richten binnen het eigen, reeds supplementair voorziene urenpakket. Binnen één van de klassen begeleidingspraktijk werd een mooi voorbeeld van een jaarplan uitgewerkt. Waarom dit niet gedeeld wordt met andere klassen, met het oog op een gelijkgerichte benadering van de leerlingen, is niet duidelijk. Hierdoor valt het op dat de bereikte effecten tussen de klassen erg kunnen verschillen. Goede resultaten werden vastgesteld in het vak hoorn. Deze cursus is veelbelovend, rekening houdend met een traditioneel zwakke aanwezigheid van kopers in de academie. Een gunstige beoordeling kan gemaakt worden van het vak algemene muziekcultuur. Niet alleen is er een voldoende tevredenheid bij de leerlingen, zij blijken er ook heel wat onbekende muziekgenres en -stijlen te ontdekken. In de cursus wordt goed ingespeeld op de leefwereld van de jongeren en tegelijk voldoende vastgehouden aan kwaliteitsnormen. Op het vlak van evaluatie zouden er binnen de klassen amc meer gelijkgerichte afspraken kunnen gemaakt worden, die overigens nauwer aansluiten bij de criteria die het leerplan aangeeft. Waarom enkele leerlingen zang ingeschreven staan in het vak lyrische kunst is een raadsel. Dit vak wordt gewoonweg niet ingericht en kan dus onmogelijk voldoen aan de erkenningsvoorwaarden. In het vak contrabas zijn de bereikte resultaten met de leerlingen vrij behoorlijk. Toch is er enige slordigheid vastgesteld op het vlak van klasorganisatie en –administratie. De klassen ensemble jazz en lichte muziek kunnen tijdens optredens mooie prestaties neerzetten en ze voldoen aan de minimale verwachtingen van het leerplan hoewel balans en intonatie nog groeikansen hebben. Een hoge graad van leerlingenverloop zet wel een domper op de continuïteit zodat de groei en consolidatie van typische groepjes met hun eigenheid enigszins onder druk blijven staan.

In de studierichting Woord voldoen de vakken algemene verbale vorming in de lagere graad, de vakken drama, verbale vorming en voordracht in respectievelijk middelbare en hogere graad, en het vak voordracht in de hogere graad. Er blijkt over het algemeen

voldoende spelplezier aanwezig. In kleine klassen kan men zeer gedifferentieerd werken. De klasadministraties blijken zeer wisselend en leerkrachtafhankelijk. Tekorten manifesteren zich in het vak toneel: er is de afwezigheid van een duidelijke leerlijn en er zijn geen gestructureerde jaarplannen opgesteld. Er blijkt onvoldoende gewerkt aan de articulatie en de stembeheersing zodat de verstaanbaarheid in het gedrang komt. Een onvoldoende dient zich ook aan in het vak welsprekendheid. De invulling van dit vak strookt niet met de leerplandoelstellingen. Het vak dient als dekmantel voor de optie musical en heeft zelfs geen raakpunten met welsprekendheid.

In de studierichting Dans werden drie vakken in de focus geplaatst. Hiervan behalen het vak artistieke training jongeren en klassieke dans in de middelbare en hogere graad een voldoende. Toch kan nog gewerkt worden aan de ontwikkeling van leerlijnen en jaarplannen. Ook op het vlak van improvisatie en/of creativiteit zijn er nog kansen weggelegd. Elementaire doelstellingen als expressie en inlevingsvermogen worden via een verantwoorde muziekkeuze gerealiseerd. In het vak klassieke dans is ook live begeleiding voorzien. Een onvoldoende werd vastgesteld op het niveau van artistieke training volwassenen: daar sluit geen enkele leerinhoud aan bij de doelstellingen van artistieke training want er blijkt een invulling met het musicalgenre. Evenals digitale media in de muziek en het vak welsprekendheid in de SR Woord, blijkt dit een oneigenlijk aanwenden van de officiële onderwijstijd. Experimenten en tijdelijke projecten dienen naar de hogere overheid gemeld te worden zodat uit de ervaringen op verschillende plaatsen de nodige lessen kunnen getrokken worden.

Op het vlak van organisatie verwijst de inspectie naar een aantal inbreuken tegen de regelgeving. Vooral op het vlak van opvolging van de geboden onderwijstijd is er werk aan de winkel.

De academie heeft een overzichtslijst bijgehouden met de besteding van de nascholingsmiddelen. Deze lijst komt neer op een inventaris en kan moeilijk als een plan beschouwd worden met een uitgewerkte visie rond nascholing. De gevolgde cursussen betreffen overwegend nuttige bijscholingen rond administratief beheer en individueel, leerkrachtgebonden materie die extern aangeboden wordt.

De academie voorziet vele mogelijkheden om de leerlingen in hun curriculum naar optredens toe te begeleiden. Dit genereert een sterke dynamiek binnen de vakken maar sommige initiatieven leiden zelfs tot een overbevraging van de school en het korps. Er is (nog) geen inhoudelijk centraal leerlingvolgsysteem.

Evaluatiepraktijk en rapportering bevinden zich nog aan het begin van een ontwikkelingsproces. Een gemeenschappelijke visie op evaluatie is er (nog) niet en meer gelijkgerichtheid dringt zich op. Er worden wel stappen ondernomen, onder meer door de ontwikkeling van een digitale evaluatiefiche. Welke de verhouding is tussen deze fiche en de bestaande rapporten in de communicatie naar ouders en leerlingen toe dient nog uitgeklaard.

De academie wordt geleid door één directeur, er is geen gedeeld leiderschap. Er wordt een aangename atmosfeer gecreëerd waarbinnen ieder zijn persoonlijke aspiraties kan ontplooiën. Keerzijde van de medaille is dat een gezamenlijke doelgerichtheid afwezig is die in de artistiek pedagogische visie nog niet nagestreefd wordt. De opstart vorig jaar van een pedagogisch college kan een belangrijke factor worden in de versterking van zowel het leidinggevend vermogen van de instelling als de bevordering van de gelijkgerichte uitvoering.

De professionalisering van het beleidsniveau kan nog toenemen door het ontwikkelen van een integraal kwaliteitszorgsysteem dat gevoed wordt via processen van introspectie en versterking van het zelfevaluerend vermogen.

De academie van Zaventem is een instelling waar een aangename, collegiale en leerlinggerichte atmosfeer domineert. Het is een school waar veel kansen geboden worden en die beantwoordt aan vele lokale, maatschappelijke verzuchtingen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Opties/instrumenten in de focus

Vak/Optie per studierichting	
muziek	algemene muziekcultuur (graad: m)
muziek	begeleidingspraktijk piano (graad: m h)
muziek	ensemble/jazz & lichte muziek (graad: l m h)
muziek	instrument contrabas (graad: l h)
muziek	instrument gitaar (graad: l m h)
muziek	instrument hoorn (graad: l)
muziek	instrument saxofoon (graad: l m h)
muziek	koor (graad: m h)
muziek	lyrische kunst (graad: h)
muziek	samenzang (graad: l)
muziek	zang (graad: l m h)
woordkunst	algemene verbale vorming (graad: l)
woordkunst	drama (graad: m)
woordkunst	toneel (graad: m h)
woordkunst	verbale vorming (graad: m)
woordkunst	voordracht (graad: m h)
woordkunst	welsprekendheid (graad: h)
dans	artistieke training (graad: l m h)
dans	klassieke dans (graad: m h)
dans	artistieke training (volwassenen)

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op:

3.1 muziek - algemene muziekcultuur (graad: m)

Voldoet

Motivering

- De leerlingenevolutie in de middelbare graad wijst op een niet zo sterke doorstroming vanuit de lagere graad. Hoewel het aantal leerlingen in de academie in totaal opmerkelijk is toegenomen, blijkt dit vooral op conto van de geprogrammeerde filialen. Deze mogen echter geen middelbare graad organiseren (cfr. Kortenberg). Het ligt voor de hand dat dit een rem zet op een vlotte doorstroming naar de middelbare graad en dat de doorstroming naar het vak amc hier de gevolgen van draagt. Het aantal leerlingen (jongeren en volwassenen samen) dat de middelbare graad amc aanvangt, bedraagt approximatief iets minder dan de helft van het aantal leerlingen dat aan het einde van de lagere graad zit.
- De doorstroming doorheen de middelbare graad is vrij behoorlijk: 2/3 van het aantal leerlingen bereikt, voor sommigen mits een jaar vertraging, het derde jaar.
- Er zijn twee klassen amc met een eigen didactisch-pedagogische benadering. De leerlingen blijken op uiteenlopende werkwijzen geëvalueerd te worden. Er is geen gelijkgerichte en gestroomlijnde visie afgesproken tussen de klassen. De school kan ook niet, via systematisch bijgehouden proeven, aantonen dat de leerlingen de einddoelen van het minimumleerplan amc bereiken. Veel aandacht blijkt uit te gaan naar procesevaluatie. Er is geen neerslag bijgehouden van examens tenzij de puntenquoteringen in de palmaressen van de voorbije jaren. Hieruit blijken de meeste leerlingen te slagen. De evaluatie blijkt ook voldoende representatief gezien de uiteenlopende scores zich situeren tussen voldoende en grootste onderscheiding.
- Als gevolg van ziekte van één van beide docenten kon de inspectie de verschillende opvattingen onvoldoende onderscheiden. In één van beide klassen verzekeren “themalessen”, soms gespreid over meerdere lestijden, de relatie met het minimumleerplan.
- De doelstellingen van het leerplan komen bij observatie voldoende aan bod. Als gevolg van een geïntegreerde omgang met de leerinhoud van de drie leerjaren samen, ontbreekt in het leerproces één of enkele duidelijk afgebakende en omschreven lesdoelen. Er blijkt een zeer goed contact met de leerlingen en hun leefwereld. Uit een steekproef kon ook afgeleid worden dat de transfer van leerstof voor de leerlingen bij de verwerking ervan geen problemen oplevert. Niet steeds blijken zij al het onderscheid te kunnen maken tussen essentiële kennis en nuttige, maar minder belangrijke randinformatie.
- Elke themales blijkt geëvalueerd te worden zodat een opvolging via tussentijdse testen en proeven een beeld geeft van de resultaten. Deze resultaten zouden exacter kunnen verwijzen naar de verschillende verwachtingen van het leerplan.

3.2 muziek - begeleidingspraktijk piano (graad: m h)

Voldoet niet

Motivering

- Het aantal leerlingen in dit vak is de laatste jaren gevoelig toegenomen. Er worden ook meer docenten ingeschakeld. Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de officiële onderwijstijd voor het vak begeleidingspraktijk piano oneigenlijk werd toegepast. Een aantal lesuren wordt aangewend voor de invulling van een vak met een ander leerplan. Dit wordt 'algemene digitale vorming' genoemd. Voor dit vak werd een specifiek leerplan door de leerkracht ontwikkeld. De opstart ervan met officiële uren tijdens een programmatiestop is een inbreuk tegen de regelgeving. Een analoge inhoud werd in het aanbod van dko opgenomen via een specifiek besluit van de Vlaamse Regering betreffende de goedkeuring van tijdelijke projecten in het deeltijds kunstonderwijs. Hiertoe behoren o.a. de projecten 'geluidsleer en opnametechniek', 'elektronische muziek', 'experimentele muziek' e.a. Het door de leerkracht voorgelegde leerplan 'algemene digitale vorming' werd door de academie niet ingediend bij de onderwijsinspectie en/of goedgekeurd door de minister. Dit betekent niet dat de inspectie niet akkoord gaat met de inhoudelijke benadering van de cursus die sterk aansluit bij actuele tendensen in een vernieuwd dko. Het is echter niet correct dit via het officiële lestijdenpakket in te richten. Aangezien de academie ook bijkomende uren ondersteuning geniet van de inrichtende macht, had men beter op die uren beroep gedaan om dit in te richten. Omwille van precedentes en respect voor de richtlijnen (deontologie) is dit dan ook één van de belangrijkste argumenten voor de deliberatie naar een 'voldoet niet'.
- In de erkende cursussen werkt elke leerkracht naar eigen inzicht en opvatting. Er is bvb. geen rechtstreeks inhoudelijk overleg over een gemeenschappelijk jaarplan. De academie houdt centraal geen voorbeelden van proeven bij. Slechts in één klas trof de inspectie een duidelijk jaarplan met uitgewerkte inhoud die duidelijk verwijzen naar de vier grote opdelingen in het leerplan. De resultaten van de verworven kennis en kunde zijn dan ook sterk klasgebonden en afhankelijk van de leerkracht.
- Bij nazicht van de puntenlijsten biedt één van de klassen voldoende informatie over de inhoudelijke evaluatie van de leerlingen voor wat betreft het vak begeleidingspraktijk orgel, echter niet het vak begeleidingspraktijk piano. Ook in de mappen van de andere klassen zijn geen programma's aanwezig. Het is niet duidelijk op basis van welke inhoud (leerplanverwijzing en gehanteerde criteria) de leerlingen geëvalueerd worden. In een andere klas blijkt volgens de puntenlijst de jury niet reglementair samengesteld voor het niveau van H3. Dit is niet conform de regelgeving.
- Het curriculum dat iedere leerling volgt van M1 tot M3 (eindattest MG) en van H1 tot H3 (eindattest HG) is moeilijk traceerbaar. Afgelegde trajecten worden niet binnen een (centraal) leerlingvolgsysteem systematisch bijgehouden zodat er ook ruis zit op de attestering.
- Er is geen gelijkgerichte benadering van de doelstellingen van het vak. De ene leerling zal bij de ene leraar niet dezelfde materie krijgen dan bij een andere. Dit geldt eveneens voor de precieze verwachtingspatronen die in elke klas verschillend liggen. Remediëring en meer accurate onderlinge afstemming in de lijn van het leerplan dringen zich op.

3.3 muziek - ensemble/jazz & lichte muziek (graad: I m h)

Voldoet

Motivering

- Het aantal leerlingen in de afdeling Jalm dat dit schooljaar samenspel/ensemble volgt bedraagt 27, waarvan 20 in de middelbare en 7 in de hogere graad zitten. Opgestart in

het schooljaar 2005-2006 met tien leerlingen is het aantal leerlingen tot op een bepaald moment opgelopen tot 30. De leerlingenevolutie vertoont in dit vakgebied een eerder grillig patroon. Eén van de redenen is dat de achtergrond van de leerlingen die instromen zeer divers kan zijn, wat de onderwijskundige problematiek t.o.v. het lerarenkorps er niet eenvoudiger op maakt.

- Uit de cijferevolutie blijkt er een merkbaar probleem van leerlingenbehoud: van de acht ingeschreven leerlingen op het niveau M1 in het schooljaar '8-'9 treffen we de helft terug op het examen niveau M2 een jaar later. Dit wordt enigszins gecompenseerd door een niet steeds transparante zijnstroom.
- De cursus blijkt enerzijds te beantwoorden aan een groeiende interesse vanwege een bepaald doelpubliek maar slaagt er anderzijds minder gemakkelijk in de leerlingen duurzaam te engageren. Er zijn uiteraard allerhande persoonlijke verhalen die mee een plausibele verklaring vormen voor dit fenomeen. Een specifieke opvolging vanuit het leerlingvolgsysteem dat de coördinerende leerkracht digitaal bijhoudt, zou dit beeld kunnen verklaren en remediërende elementen aanbrengen. Deze kwantitatieve vaststellingen hebben uiteraard niet rechtstreeks te maken met een kwaliteitsoordeel. Wel legt een verloop van leerlingen een hypotheek op een gezonde opbouw van een ensemblevorming waaruit min of meer stabiele groepen kunnen ontstaan met een eigen sound en typering.
- De resultaten van de proeven van de voorbije jaren tonen aan dat bij de opstart in 2005-2006 60% van het aantal ingeschreven leerlingen op het einde van het jaar slaagden in een overgangsexamen. De anderen haakten af of legden geen examen af. Van de resterende leerlingen in M3 bereikte op hun beurt de helft de H1. Zo verdwijnt op vier jaar tijd 80% van het oorspronkelijk ingeschreven potentieel, tenminste volgens de gegevens opgenomen in de palmaresen. Dit is te veel om een consistentie in de groepsvorming te realiseren.
- De puntenlijsten van het vorig schooljaar (er zijn geen van vroegere leerjaren beschikbaar) vermelden namen van leerlingen die de vorige jaren niet werden opgenomen in het palmares maar die bvb. wel een eindexamen H3 aflegden. Van een bepaalde klas vigeren er ook twee puntenlijsten. Op een tweede lijst staan twee leerlingen extra vermeld van wie één geen quotering kreeg. De administratieve opvolging van deze klas laat te wensen over.
- Het is niet duidelijk wat de leerlingen op dit examen hebben gespeeld want er zijn geen examenprogramma's beschikbaar. Er is blijkbaar ook niet voor alle proeven een externe examenjury geweest voor dit vak, hoewel er leerlingen eindexamen M3 en H3 aflegden. Deze puntenlijst werd evenmin ondertekend door de directeur. Een andere lijst die wel ondertekend is door de directeur en één jurylid (overigens niet helemaal correct want er moeten twee externen zijn voor H3) bevat ook bijgeschreven namen met een eigen quotering.
- Uit een verslag van een vakvergadering kan afgeleid worden dat de examens van de ensembles gebeuren op het schoolfestival Za'muze. Uit dit verslag blijken ook nog andere optredens met de groepen geprogrammeerd, zo o.a. een slotconcert op 27/06 met de naam 'optreden Basement'.
- Tijdens het optreden op 25 april traden, naast vier geprogrammeerde groepen van leerlingen, ook de leerkrachten op. Er bleek nogal wat verschil in niveau tussen deze ensembles. De voornaamste bemerkingen hebben betrekking op o.a. de dynamische verhoudingen, een niet steeds evenwichtige balans en een vaak voorkomend tekort aan toonprecisie (intonatie). Elk ensemble bracht drie nummers. Het improvisatievermogen blijkt individueel zeer onderscheiden ontwikkeld. Er werd alvast een boeiende sfeer opgebouwd, ook bij het publiek en al naargelang het concert vorderde steeg ook de ambiance. De afdeling heeft vooral nood aan continuïteit, stabiliteit en aan meer inhoudelijk overleg op het vlak van onderwijskundige ontwikkeling.

3.4 muziek - instrument contrabas (graad: I h)

Voldoet

Motivering

Motivering

- Landelijk volgen er circa vierhonderdtal leerlingen dit instrument. Dit aantal is de laatste vijf jaar min of meer stabiel. De klas lag tot voor kort verhoudingsgewijs boven dit landelijk gemiddelde wat zeker wijst op een succesvolle cursus. Dat het vak gegeven wordt door een specifieke specialist in de materie, vormt wellicht mee een verklaring hiervoor. Dit schooljaar staan er vijf leerlingen in de cursus ingeschreven. De leerlingenevolutie gaat enigszins op en af.
- Uit de resultaten van de proeven van de voorbije twee schooljaren kan afgeleid worden dat alle leerlingen de minimale leerplandoelen bereiken. De academie heeft de puntenlijsten van de examens van de laatste twee jaar bijgehouden. Er zijn geen processen-verbaal meer van vroegere jaren.
- Zoals in de bepaalde andere vakgebieden wordt er onderscheid gemaakt tussen een technische proef (in het voorjaar) en eindproeven (na 15 mei).
- De inhoud van de examenprogramma's stemt overeen met de verwachtingen van het leerplan. Wel valt op dat er weinig hedendaagse muziek en/of muziek van een Vlaamse componist in het repertoire opgenomen wordt. Voor een instrument als contrabas ligt dit uiteraard niet steeds voor de hand.
- Naar aanleiding van observaties kon vastgesteld worden dat de leerlingen geen groepsgericht-individueel les volgen. De leerlingen krijgen strikt individueel les (privés) en zijn niet geordend binnen een blokkenrooster van één uur. Een leerling die wacht op de volgende les wordt niet betrokken in het leerproces. Dit is niet conform de regelgeving. De belangen van de ouders primeren op de schoolorganisatie.
- Er is geen leraarsagenda en/of leerlingvolgsysteem ontwikkeld. Omdat er geen verplichting is tot het gebruiken van de leerlingenagenda van de school, beschikken de leerlingen van deze klas er niet over.
- Het vastgestelde niveau van de leerlingen tijdens de observatie is vrij behoorlijk op technisch vlak en globaal muzikaal. Inhoudelijke aspecten als dynamiek en frasering komen voldoende aan bod. Ook de instrumentale wenken zoals vingerzettingscorrectie, duimverplaatsing,... krijgen de nodige aandacht. Het toonladderspel is mee ingebouwd in de studie. De leerkracht speelt mee met de leerling om het goede voorbeeld te tonen. Muzikale verbeeldingskracht kwam tijdens een les minder aan bod.

3.5 muziek - instrument gitaar (graad: I m h)

Voldoet niet

Motivering

Motivering

- De leerlingenevolutie vertoont, zoals overal in Vlaanderen, een sterke groeicurve. Hier zijn verschillende verklaringen voor: van de uitbreiding van het aanbod in nieuwe filialen profiteren op de eerste plaats de succesvolle instrumenten als piano en gitaar. Ook blijkt er een sluikinstroom op het vlak van volwassenen die al in de lagere graad aanvangen met elektrische gitaar (hoewel het leerplan hier niet aangepast is). Over hoeveel leerlingen dit precies gaat is niet duidelijk want officieel staan zij allemaal in de richting (klassieke) gitaar. Door deze groei doet de academie beroep op een equipe van zeven leerkrachten.

- De resultaten van de proeven van de voorbije jaren bevestigen een mooi leerlingenbehoud in de klassieke afdeling over de verschillende leerjaren heen. Er is een goede en evenwichtige doorstroming van lagere naar middelbare en verder naar hogere graad.
- De programma's van de examens stemmen overeen met de verwachtingen van het minimumleerplan: plichtwerk, etude, keuzewerk... . Een geheugenwerk staat niet aangeduid. De jury is samengesteld conform de regelgeving (tot twee externe juryleden voor het afnemen van de proeven H3). Uit de nota's bij de examens in één klas valt op te maken dat de door de leerlingen uitgevoerde werken op een verantwoorde manier worden beoordeeld. Veel aandacht gaat uit naar een inschatting van de gehele en artistieke persoonlijkheid van de leerlingen. De technische aspecten verwijzen slechts gedeeltelijk en niet systematisch naar de leerplandoelen. Het is eigenaardig dat dit ook niet consequent in de andere klassen zo toegepast wordt. Hier zou een ordening van een beperkt aantal criteria de evaluatie en rapportering kunnen verfijnen.
- Uit de verschillende lesobservaties blijkt dat de helft van de klassen geen rekening houdt met de verplicht toe te passen onderwijstijd: leerlingen dienen een uur in de les aanwezig te zijn en groepsgericht individueel betrokken te worden (cfr. VII van de minimumleerplannen). Dit is merkwaardig want één van de bezochte klassen bleek een voorbeeldfunctie op het vlak van klasorganisatie, leerlingendifferentiatie, groepsgerichte aanpak. Dat de andere leerkrachten niet op deze frequentie zitten, bevestigt een erg zwakke werking op het mesoniveau wat betreft interne afspraken, nascholing, intervisie, e.d.m. De nieuwe leerkrachten blijken ook onvoldoende opgevolgd en op de voet begeleid te worden bij de aanvang van hun loopbaan.
- Er blijkt zeer weinig gelijkgerichtheid rond de opvolging van leerlingen: ook hier is de ene klas een voorbeeld van goede praktijk en blijken in andere klassen veel slordigheden en tekortkomingen. Zo zijn de puntenlijsten van de overgangsproeven niet overal ondertekend door twee juryleden (leerkracht én directeur of gemandateerde) en stellen slechts 2 klassen een 'individueel jaarverslag' op. Het bereikte niveau is daardoor uiteenlopend qua kwaliteit en rendement, en de geleverde kwaliteit kan in die klassen ook minder aangetoond worden.
- Uit een aantal observaties blijkt dat een elementaire musiceervreugde meer aandacht kan krijgen. Een grondige reflectie over de opleiding met het oog op een gelijkwaardige dienstverlening voor alle leerlingen, dringt zich op. Gezien het voldoende artistieke potentieel in de academie zelf, zou dat geen obstakel mogen zijn.

3.6 muziek - instrument hoorn (graad: I)

Voldoet

Motivering

- De opleiding hoorn is zeer recent opgestart. Het vak wordt alleen gegeven in één filiaal. Omdat de cursus recent in opbouw is, kunnen er nog geen gegevens voorhanden zijn wat betreft leerlingenevolutie en examenresultaten.
- Uit de klasobservatie blijken de leerlingen de leerplandoelen voldoende te realiseren overeenkomstig de graad waarin ze geplaatst zijn.
- Er is voldoende aandacht voor de vele facetten van het leerplan zoals houding, ademhaling, articulatie en temporisering, tekstprecisie en sonoriteit. Leerlingen krijgen een oefenmethodiek mee en er blijkt een gefaseerde manier van werken.
- De leerlingevaluatie geschiedt volgens de afspraken in de school. De leerkracht houdt zelf gegevens over het leerproces bij in een individuele leraarsagenda.

3.7 muziek - instrument saxofoon (graad: I m h)

Voldoet

Motivering

- De leerlingenevolutie in het vak saxofoon scoort gunstig. Dit geldt zowel voor het aantal leerlingen als wat betreft de evolutie over de jaren heen. Met 32 leerlingen vorig schooljaar bereiken de klassen een ongezien hoogtepunt. Dit is des te opvallender gezien de eerder zwakke positie van de blazers in deze instelling. Het vak wordt gegeven door twee toegewijde docenten.
- Uit de resultaten van de proeven blijkt dat alle leerlingen de leerplandoelstellingen met minstens onderscheiding bereiken. Afhankelijk van de lichterling wisselt de doorstroming die het ene jaar al wat sterker scoort dan het andere. De middelbare en hogere graden zijn niettemin verhoudingsgewijs voldoende bemand.
- Uit de programma's blijkt dat de prestaties van de leerlingen ook tussentijds mee verrekend worden. Zo werd er vorig schooljaar een leerlingenconcert "dit is belgisch" ingericht met muziek uitsluitend gewijd aan Belgische toondichters. De leerlingen werden individueel geëvalueerd en het concert gold als een soort eerste proef. Ook de programma's van het openbaar examen in mei bevatte veel composities van actuele literatuur. Het valt op dat in deze klassen nauwkeurige jaarverslagen van de leerlingen worden opgesteld. Het aantal werken stemt overeen met de verwachtingen van het leerplan (plichtwerk, etude, keuzewerken... etc.). Het geheugen werk staat evenwel niet aangeduid.
- De jury is representatief samengesteld en het aantal juryleden is conform de regelgeving.
- Uit de neergeschreven commentaar bij de examens kan afgeleid worden dat een gedifferentieerd beeld van elke leerling op een verantwoorde manier wordt afgewogen. Bij het nagaan of de leerplandoelen worden gerealiseerd, blijken juryleden elementen af te toetsen als tekstkennis, ritmiek, sonoriteit, motoriek, souplesse, muzikaliteit... . Ook stijl en voordracht worden in rekening genomen.
- Minder gunstige ervaringen m.b.t. het geheugenwerk mogen er niet toe leiden dat dit aspect volledig uit de opleiding verdwijnt. Uiteindelijk betreft dit een leerplandoelstelling die de vorming van het innerlijk gehoor wil bevorderen. Het resulteren van de opleiding in een volledige afhankelijkheid van de partituur is niet de bedoeling van de vorming.
- De lesobservatie bevestigde de gunstige inschatting van de opleiding. Daaruit blijkt ook dat het groepsgericht individueel lesgeven voldoende aandacht krijgt zowel op het vlak van organisatie (afwisselend werken) als wat betreft de pedagogisch-didactische aanpak. Er is een sterke leerlingenbetrokkenheid en in de bijgewoonde lessen komen het repertoire systematisch en de opleidingsdoelstellingen situationeel aan bod. Dit laatste heeft dan betrekking op technische aspecten als tekstkennis (leesvermogen), ademhaling, zinsbouw en articulatie.
- Een voldoende aandacht voor leerlingenbegeleiding blijkt onder meer uit het bijhouden van de studietijd (in de agendatjes) en het zoeken van functioneel, herkenbaar en praktisch bruikbaar repertoire voor de leerlingen.

3.8 muziek - koor (graad: m h)

Voldoet

Motivering

- De cursus koor behoort tot het verplichte curriculum van de leerlingen zang/stemvorming. De conjunctuur loopt dan ook grotendeels parallel. Het vak wordt ook gevolgd door leerlingen van de optie instrument, of door leerlingen die beide opties

combineren. Het totaal aantal koorleden bedraagt circa 21, gespreid over M1 tot H3. Dit aantal is met de jaren toegenomen. Het vak wordt gegeven door een vocalist wat een garantie is voor een onderbouwde stemtechnische begeleiding van de zangers.

- De puntenquotering geschiedt per groep en blijkt erg stimulerend. Op de puntenlijsten van de voorbije twee jaar werden er geen juryleden voor dit examen aangeduid.
- Het koor treedt op verschillende gelegenheden op. De programmatie gaat vaak in de richting van musical. Het verdient aanbeveling het leerplan goed op te volgen wat betreft de verplichte kennismaking van leerlingen met composities van eigen bodem: één koorcompositie van een Vlaams componist van voor, en één compositie van na 1940 (cfr. Leerplan). Specifieke keuzes in de richting van één bepaalde stijl waarvoor geopteerd wordt, vallen zeker te appreciëren maar mogen geen aanleiding geven tot het verwaarlozen van de kennismaking met een breed repertoire.

3.9 muziek - lyrische kunst (graad: h)

Voldoet niet

Motivering

Motivering

- Deze cursus wordt niet ingericht en kan dus moeilijk voldoen aan de voorwaarden voor erkenning..
- De leerlingen die officieel voor dit vak ingeschreven staan, volgen in werkelijkheid het vak koor. Ook dit is niet helemaal correct omdat het leerlingen betreft in de optie zang. In de regel zouden zij dus eigenlijk vocaal ensemble moeten volgen, een vak dat dan weer wel ingericht wordt.
- Er kon niet meteen een verklaring geboden worden voor deze administratieve fout. Misschien heeft het te maken met de subsidieerbaarheid tot regelmatige leerling.

3.10 muziek - samenzang (graad: l)

Voldoet niet

Motivering

- De leerlingenevolutie binnen het vak samenzang volgt een gestage groeicurve, loopt parallel met het vak amv en bedroeg dit schooljaar hoofdelijk 470. Het vak wordt op alle vestigingsplaatsen aangeboden en telkens gegeven door de docent amv. De doorstroming naar het vak amc wordt afgeremd door het niet (mogen/kunnen) programmeren van de middelbare graad in de filialen.
- Er zijn geen specifieke puntenlijsten voor het vak voorhanden. Het leerplan schrijft ook geen examens voor maar vraagt wel een aparte evaluatie opgesteld door de leerkracht. Momenteel vinden we een globale puntenquotering terug voor de optie algemene muzikaleer (combinatie amv-samenzang-instrument/zang) in de palmaressen. Dit geeft natuurlijk geen beeld van de specifieke resultaten voor het vak samenzang.
- Vorig jaar werd overgegaan op een versterking van de samenzang door clustering van groepen en het uittrekken voor bepaalde klassen van lestijden van één uur in plaats van een half uur. Uiteraard had dit zijn effect op de afgeleverde kwaliteit. Om organisatorische redenen werd afgestapt van deze werkwijze. Dit schooljaar bewoog de slinger totaal in de andere richting en experimenteerde de academie met een 'geïntegreerde werkvorm'.
- Uit de verschillende lesobservaties op uiteenlopende lesplaatsen kan afgeleid worden dat momenteel de doelstellingen van dit vak niet congruent lopen met de opbouwende leerlijn die het minimumleerplan aangeeft.

- Er is op een aantal plaatsen een inbreuk tegen de regelgeving wat betreft de organisatie van dit vak waar normaal ½ uur lestijd dient voor uitgetrokken te worden. Als gevolg van de geïntegreerde aanpak kan moeilijk nog gesproken worden van een echte lesopbouw met alle facetten eigen aan de identiteit van dit vak (opwarming, articulatioefeningen, specifieke aandacht voor houding, stemapparaat, etc.).
- Volgende tekorten zijn waargenomen: onvoldoende a capella zang door een te constante begeleiding met de piano, onvoldoende koortechnische slagtechniek, geen of verwaarloosbare aandacht voor houding van de leerlingen (ademhaling, schouders, ontspannen hangen van armen en handen naast het lichaam), geen aandacht naar interactief luisteren. Zo blijven leerlingen vaak op de stoelen aan de banken zitten met gebogen rug. Er blijkt geen directe relatie tussen de keuze van het repertoire (vaak gericht op een occasioneel optreden) en de criteria van het leerplan. Soms bleek de intonatie problematisch en werd er ook te weinig geluisterd.
- In andere klassen blijken deze tekorten niet of veel minder aanwezig, is er aandacht voor een overwegend Nederlandstalig repertoire, wordt de betekenis van het lied uitgelegd en wordt ook mooi voorgezongen. Binnen een gehele visie op professionalisering zou via inhoudelijk overleg en intervisie een grotere gelijkgerichtheid moeten gegenereerd kunnen worden. Over het algemeen is de klasadministratie in deze klassen voldoende verzorgd.

3.11 muziek - zang (graad: I m h)

Voldoet

Motivering

- In de cursus zang zijn er dit schooljaar 47 leerlingen ingeschreven. Dat zijn er tien meer dan het jaar ervoor. Over een periode van vijf jaar blijkt dit zelfs meer dan een verdubbeling. Dit ligt in de lijn van de stijgende belangstelling voor het vak zang binnen dko. Het toegenomen aantal leerlingen heeft ook een invloed op een verbeterde doorstroming. Tien jaar geleden waren er nog geen hogere graden. Ondertussen is er een meer regelmatige doorstroming naar dit niveau. Een aantal leerlingen volgt ook nog instrument (dubbele optie). Alle vocale leerlingen worden in de optie zang ingeschreven want een optie stemvorming wordt niet aangeboden.
- Evenals bij het vak gitaar, biedt de academie in de lagere graad zang aan in de context van Jalm. Dit gegeven is volledig nieuw en het is dan ook belangrijk dat het bestaande leerplan zang aangepast wordt aan de specifieke accentverschillen bij verdere uitbouw van de cursus.
- Bij nazicht van de examenresultaten blijkt dat vrijwel alle leerlingen die deelnamen aan de examenproeven op het einde van het schooljaar geslaagd zijn. Niet alle ingeschreven leerlingen namen deel. Zo blijkt elk jaar een klein deel (tot maximum twintig procent) zich niet gepresenteerd te hebben voor de proef, of zijn niet geslaagd.
- Bij nazicht van de uitgevoerde programma's blijken de klassen de normen te respecteren die het leerplan vraagt: vocalises, volkslied (a capella), liederen, aria's... . Het aandeel van repertoire van Vlaamse componisten zou beter kunnen bewaakt worden.
- Bij de evaluatie van de leerlingen kan teruggevallen worden op zeer verzorgde 'jaarverslagen' die een beeld schetsen van de ontwikkeling van de leerlingen gedurende het schooljaar. Dit jaar werden ook digitale evaluatiefiches ingevuld. Of deze fiches de jaarverslagen vervangen of een aanvulling ervan betekenen, is niet duidelijk.
- De jury is reglementair samengesteld en is conform de regelgeving.
- De bijgewoonde observaties geven blijk van een gedegen vakdeskundigheid van de docenten. Er wordt gewerkt met een overzichtelijk jaarplan, per graad opgesteld, dat

dan gedetailleerd en vervolgens geïndividualiseerd wordt uitgewerkt per leerjaar. De gehanteerde criteria stemmen overeen met de leerplandoelstellingen.

- Tijdens de bijgewoonde les werd gewerkt aan het repertoire voor het nakende examen. Daarbij kon vastgesteld worden dat het te bereiken niveau bij de leerlingen voldoende werd nagestreefd. Meer bepaald betreft dit de realisatie van een basistechniciteit van het stemapparaat (houding hoofd, stemplaatsing en sonoriteit, expressie). Er werden specifiek oefeningen gegeven op het consolideren van de algemene houding.

3.12 woordkunst - algemene verbale vorming (graad: I)

Voldoet

Motivering

- De globale evolutie van de leerlingenaantallen voor de cursus algemene verbale vorming (avv) vertoont een gestage groei. In vergelijking met het schooljaar 2005-2006 steeg het aantal leerlingen met meer dan dertig. Dit heeft mede te maken met het filiaal Kampenhout dat slechts een drietal jaren geleden opgestart werd.
- Nazicht van de resultaten van de proeven van de voorbije jaren geven aan dat de leerlingen hoge cijfers behalen. Uit meer gedetailleerd onderzoek over de laatste vijf jaren blijkt dat meer dan 90 % van de leerlingen afstudeert met een grote onderscheiding, één jaar niet te na gesproken. Dit werpt vragen op omtrent de evaluaties en de beoordelingscriteria.
- Gesprekken met de leerkrachten laten vermoeden dat de examenprogramma's in grote lijnen beantwoorden aan de vereisten van het leerplan maar bieden hierover geen zekerheid. In het leerplan staat de evaluatie duidelijk omschreven: "De eindproef L4 is een afronding van de lagere graad en een indicatie voor de doorstroming naar de middelbare graad. Verschillende vormen van spreken worden geëvalueerd, met aandacht voor de persoonlijke presentatie en met aandacht voor alle doelstellingen:
 1. voorbereide voorleesoefening
 2. spreekoefening vanuit improvisatie
 3. spelmoment met vastgelegde teksten
 4. korte tekst uit het hoofd (individueel)De voorbereide leesoefening kan vóór de eindproef georganiseerd worden. Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met de individuele mogelijkheden van de leerlingen. Het proces is hierbij belangrijk. Er worden binnen de studierichting duidelijke afspraken gemaakt omtrent de spreiding, de duur en inhoud van de evaluatiemoment. Toonmomenten in de loop van het schooljaar worden hierbij in rekening gebracht, volgens de afspraken van de vakgroep in de academie. Het te bereiken niveau moet vastgelegd worden binnen de studierichting." Hierover dienen binnen de groep woordleerkrachten verdere afspraken gemaakt te worden.
- De samenstelling van de jury is niet te achterhalen op de ter beschikking gestelde documenten, noch nominaal, noch bij handtekening, zodat de vraag rijst of de examens avv wel reglementair afgenomen worden.
- In de academie werd een klasje opgericht voor kinderen met leerstoornissen. Deze vorm van leerlingendifferentiatie verdient aanbeveling en kan een pioniersrol vervullen in de toekomst. De wijze waarop de leerlingen tot expressie komen, zowel lichamelijk als verbaal, getuigt van een doordachte en leerlinggerichte aanpak. Ondanks de zeer specifieke situatie, wordt er naar gestreefd om de leerplandoelstellingen, op het niveau en volgens de mogelijkheden van de kinderen, te bereiken.
- De kwaliteit van de lessen avv is zeer sterk leerkrachtafhankelijk. In alle bezochte klassen was een ruime dosis spel- en spreekplezier aanwezig, vooral dan bij de expressieve oefeningen. In bepaalde klassen kan het streven naar een juiste uitspraak meer groepsgericht aangepakt worden zodat de hele groep voortdurend alert en geconcentreerd blijft. Er wordt gewerkt op lichaamstaal en houding en hierbij

aansluitend ook aan de bewustmaking van de ruimte. In een aantal klassen werd op het moment van de doorlichting gewerkt aan een optreden, waarbij het “afwerken” tot uiting kwam. Deze leerplandoelstelling is een belangrijke pijler in het leerproces en behoedt leerlingen voor een te vrijblijvende attitude. De klasadministratie is zeer wisselend en leerkrachtafhankelijk. Agenda’s worden niet steeds ingevuld en de jaarplannen kunnen in sommige klassen meer gestructureerd aangepakt worden. Overleg tussen de verschillende leerkrachten avv omtrent leerplaninhouden zou tot een meer gestructureerd geheel kunnen leiden. Dit zal alle partijen ten goede komen en de leerlingenzorg nog beter ondersteunen.

3.13 woordkunst - drama (graad: m)

Voldoet

Motivering

- De leerlingenevolutie van de laatste jaren vertoont bokkensprongen. De verhouding van het aantal leerlingen tussen de lagere graad en de middelbare graad ligt lager dan het Vlaams gemiddelde en manifesteert zich vooral in de cursus drama. Hieruit blijkt dat een heel pak leerlingen afhaken na de lagere graad en dat er relatief weinig instromers zijn in de middelbare graad bij de jongeren.
- De resultaten van de proeven van de voorbije jaren vertonen een eerder genuanceerd beeld en laten vermoeden dat de meeste leerlingen de leerplandoelen realiseren.
- Er zijn geen examenprogramma’s beschikbaar waardoor de inspectie geen kijk heeft op de evaluaties. Een citaat uit het leerplan drama: “Het is niet de bedoeling te streven naar een afgewerkt product. Vooral het proces is belangrijk. De evaluatie bestaat uit een keuze van improvisatie- en spel oefeningen die gedurende het jaar aan bod zijn gekomen. Er worden binnen de studierichting duidelijke afspraken gemaakt omtrent duur en inhoud van het evaluatiemoment.” Deze laatste zin uit het leerplan verdient extra aandacht en is een belangrijke pijler om het leerproces op een goede manier te ondersteunen.
- De samenstelling van de jury is op de puntenlijsten niet te achterhalen.
- De relatief kleine klassen laten toe om zeer leerlinggedifferentieerd te werken.
- Tijdens de klasbezoeken kon vastgesteld worden dat de leerplandoelen nagestreefd worden. In alle lessen is er spelplezier aanwezig. Verschillende speldomeinen worden geëxploreerd: de spelbron, het samenspel en de vormgeving. De stimulans om verschillende expressiemogelijkheden te ontdekken wordt door de leerkrachten ondersteund en gevoed. Dit gebeurt op een “geleide” wijze en leidt tot nieuwe inzichten bij de leerlingen. In de verschillende lesmomenten was er voldoende aandacht voor evaluatie zowel door de leerkrachten als door de leerlingen. Opvallend is wel dat de aandacht voor stemhygiëne, uitspraak en articulatie op de achtergrond verdwijnt. Het is belangrijk om deze laatste elementen niet uit het oog te verliezen en er blijvend “toezicht” op te houden.

3.14 woordkunst - toneel (graad: m h)

Voldoet niet

Motivering

- In de middelbare graad toneel is er een “explosie” geweest in het schooljaar 2007-2008 waarbij het aantal leerlingen in deze graad meer dan verdrievoudigde. Nadien stabiliseerde en normaliseerde de situatie zich en stagneert het aantal leerlingen al een paar jaren. In de hogere graad toneel is het leerlingenaantal de laatste jaren langzaam gestegen.
- In de middelbare graad geven de resultaten van de proeven van de voorbije jaren een genuanceerd beeld van de examenprestaties. De verschillen met de resultaten voor

het vak voordracht maken de sterkte en/of de zwakte van de leerling in vele gevallen duidelijk. In de hogere graad toneel is het beeld minder genuanceerd. De meeste leerlingen behalen een grote onderscheiding.

- De examenprogramma's laten vermoeden dat er beantwoord wordt aan de vereisten van het leerplan.
- De samenstelling van de jury is conform de regelgeving voor de openbare proeven. Bij de overgangsexamens is het niet steeds duidelijk wie als jurylid fungeerde bij de proeven.
- De leerlingendifferentiatie komt naar voor tijdens de klaspraktijk. In een aantal gevallen slorpen leerlingen zoveel onderwijstijd op dat het efficiënte gebruik van de onderwijstijd voor de groep in het gedrang komt. Leerlingen worden gericht naar bepaalde opties (voordracht of toneel) volgens hun talenten. Dit wordt soms duidelijk gemaakt in de quoteringen die ze aan het einde van de middelbare graad 3 krijgen.
- De klasbezoeken geven een chaotische indruk. De leerlijn is niet steeds duidelijk, alle goede bedoelingen ten spijt. In dit stadium van het proces, eind april, is de creatie van de rol, de tekstkennis en de exploratie van de emotie onvoldoende ontwikkeld om over een kleine maand (openbaar) examen af te leggen. Aan spreektechniek (articulatie en stembeheersing) wordt onvoldoende aandacht gegeven wat de verstaanbaarheid in het gedrang brengt. Er zijn geen gestructureerde jaarplannen voor handen.

3.15 woordkunst - verbale vorming (graad: m)

Voldoet

Motivering

- Sinds 2006-2007 biedt de academie de cursus verbale vorming aan. Het aantal leerlingen in de cursus is stabiel, maar aan de lage kant. Een verklaring kan liggen in het relatief grote aantal jongvolwassenen dat via een toelatingsperiode begint in alle jaren van de middelbare graad. Binnen deze groep zijn er zeker leerlingen die de opleiding van de volwassenen kunnen volgen en bijgevolg het vak Verbale Vorming krijgen. Uit een aantal verklarende commentaren bij de processen-verbaal van de toelatingsperiodes blijkt dat een verbaal-technische opleiding en ondersteuning gewenst en zelfs noodzakelijk is.
- Bij nazicht van de processen-verbaal, die een beeld geven van de resultaten van de proeven van de voorbije jaren, kan vastgesteld worden dat de meeste cursisten, hun curriculum voor dit vak niet afmaken en voortijdig afhaken. Sedert de opstart van deze cursus heeft nog maar één leerling eindexamen middelbare graad 3 afgelegd voor dit vak. Reflectie hierover dringt zich op.
- Er zijn geen examenprogramma's.
- De samenstelling van de jury voor de klasexamens en de eindexamens is onduidelijk.
- In de klaspraktijk is er voldoende leerlingendifferentiatie. Deze persoonlijke begeleiding is mogelijk omwille van het zeer beperkte aantal cursisten.
- De vraag stelt zich of de leerplandoelen gerealiseerd kunnen worden aangezien het uurrooster niet conform de regelgeving wordt ingevuld. Verbale Vorming wordt geïntegreerd in de les Voordracht gegeven. De lestijd voor de beide vakken samen is een half uur korter dan voorzien in het decreet.
- Tijdens het lesbezoek is een grote dosis spreekplezier merkbaar. Technische aspecten zoals ademhaling, uitspraak en articulatie komen op praktijkvlak voldoende aan bod en worden op een opbouwende wijze geremedieerd indien nodig. Theoretische achtergronden over spraakklanken kunnen grondiger worden uitgediept en verklaard. Er zijn geen uitgewerkte jaarplannen beschikbaar. De evaluatie gebeurt in dialoog met de leerlingen. Er zijn "jaarplannen" aanwezig, maar een meer gestructureerde vorm die leerlijnen aangeeft, is wenselijk.

3.16 woordkunst - voordracht (graad: m h)

Voldoet

Motivering

- De leerlingenevolutie voor de middelbare graad voordracht vertoont een relatief stabiel beeld. In de hogere graad deemsterde de optie volledig weg en was zelf bijna “uitgestorven” vijf jaar geleden. Intussen is dit vak weer opgeklommen tot een behoorlijk aantal leerlingen en geeft het een stabiele indruk op dat vlak.
- De resultaten van de proeven van de voorbije jaren geven aan dat de meeste leerlingen, zeker in de hogere graad, een grote onderscheiding behalen. In de middelbare graad is er een meer genuanceerd beeld.
- De examenprogramma's die ter beschikking waren (voor de openbare proeven) zijn conform de leerplanvereisten. Afspraken hierover worden binnen de woordafdeling niet gemaakt.
- De jury voor de openbare examens is reglementair samengesteld. Voor de overgangsexamens is het niet duidelijk of de juriesamenstelling conform de regelgeving was. Leerlingendifferentiatie is een vast gegeven in de klaspraktijk. Het groepsgericht-individueel lesgegeven is ingeburgerd. De individuele leerlingen met zijn/haar specifieke behoeften wordt niet uit het oog verloren.
- De meeste klasbezoeken bevestigen het vermoeden dat de leerplandoelen nagestreefd en gerealiseerd worden. In alle klassen is spel- en spreekplezier aanwezig. Techniek komt in de meeste lessen voldoende aan bod en wordt geremedieerd indien nodig. In een aantal klassen kan hieraan meer aandacht besteed worden. Tekstanalyse is een eerste fase en een vast item in de meeste klassen en is onontbeerlijk voor een natuurlijke zeggingskracht. Indien deze analyse niet gebeurt, kan men nooit tot een natuurlijke zegging/vertelling komen. Het aangeboden repertoire getuigt van een goede literaire kwaliteit en is aangepast aan de leeftijd van de leerlingen. Verschillende soorten evaluatie komen aan bod, zowel zelfreflectie als evaluatie door medeleerlingen. Deze vormen worden door de leerkracht steeds geleid en geven mooie (verwerkings-)resultaten.
- Er worden (te?) vele toonmomenten/optredens/opluisteringen georganiseerd, door de school zelf of op vraag van derden. Hierdoor is er voldoende confrontatie met een publiek maar soms brengt dit de leerplanrealisaties in het gedrang.

3.17 woordkunst - welsprekendheid (graad: h)

Voldoet niet

Motivering

- Deze cursus werd voor het eerst aangeboden in 2004-2005 maar was geen succes want de drie daaropvolgende jaren werd hij niet meer ingericht. In 2008-2009 werd hij opnieuw opgestart en zijn er een handvol cursisten voor ingeschreven, tot op heden. Qua leerlingenaantal kan er over een stabiele situatie gesproken. Meer gedetailleerd onderzoek werpt een ander licht op het gegeven. (Cfr. sub.)
- De jaarlijkse processen-verbaal die de resultaten van de proeven vermelden, tonen aan dat de doorstroom tot het einde van het curriculum nihil is. Niemand studeerde ooit af. De meeste leerlingen haken af in de loop van het eerste jaar of schrijven zich niet meer in voor het tweede jaar.
- Er zijn geen examenprogramma's beschikbaar van de voorbije jaren.
- Uit de documenten kan niet worden afgeleid hoe de jury de laatste jaren was samengesteld.
- De leerplandoelen voor het vak welsprekendheid worden noch gerealiseerd, noch nagestreefd. Dit kan worden afgeleid uit het klasbezoek en wordt bevestigd door de leerkracht(en). De inhoud van het vak maakt deel uit van een constructie om musical

aan te bieden binnen de academie. Deze inhoud hoort niet thuis onder welsprekendheid. Dit is oneigenlijk gebruik van de lestijd. In een andere les welsprekendheid wordt de lestijd niet gerespecteerd. De leerling krijgt slechts een half uur les, in plaats van zestig minuten. Dit is niet conform de regelgeving. In deze les worden de leerplandoelen wel nagestreefd.

3.18 dans - artistieke training (graad: I m h)

Voldoet

Motivering

- De leerlingenevolutie voor het vak artistieke training hangt af van het hoofdvak van de desbetreffende optie, nl. aabl, klassieke dans en hedendaagse dans.
- De organisatie van het vak artistieke training is onduidelijk en zorgt voor heel wat verwarring bij directie en leerkrachten. Bij de organisatie van artistieke training vertrekt het lerarenteam vanuit de visie dat elke leerling twee lessen klassieke dans krijgt in de lagere graad. In de middelbare en hogere graad krijgt elke leerling een les klassieke dans en een les hedendaagse dans. Op basis van deze visie worden echter leerlingen voor het vak artistieke training in de optie klassieke dans samen gezet met leerlingen die het vak hedendaagse dans volgen in de optie hedendaagse dans. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving voor het groeperen van leerlingen, waarbij leerlingen voor verschillende vakken niet kunnen samen gezet worden (Art. 11 van het organisatiebesluit). Zo worden ook leerlingen voor het vak klassieke dans samen gezet met leerlingen artistieke training in de optie hedendaagse dans.
- Voor het vak artistieke training wordt een examen georganiseerd. Hoewel de evaluatiecriteria verschillend zijn, zijn de punten voor artistieke training dezelfde als voor het hoofdvak van de desbetreffende optie. De resultaten van de proeven van de voorbije jaren vertonen geen grote spreiding in de minimale en maximale score. Voor de laagste scores wil men vooral aanmoedigend werken, voor de hoogste scores kijkt men vooral in functie van de doorstroom naar het HKO.
- Er zijn geen examenprogramma's voorzien zodat de inspectie geen zicht heeft op inhoud en de aansluiting met het leerplan.
- De samenstelling van de jury is voor de lagere en middelbare graad conform de regelgeving. Voor de hogere graad is slechts één extern jurylid aanwezig, wat niet conform de regelgeving is (art.33 van het organisatiebesluit).
- De leerplandoelstellingen van artistieke training worden geïntegreerd in de vakken aabl, klassieke dans en hedendaagse dans. Ze worden in voldoende mate gerealiseerd. Vooral de eerste doelstelling (fixatie en conservatie van de leerstof) komt ruim aan bod. Voor de andere leerplandoelen zijn geen leerlijnen uitgeschreven. Ook in de jaarplannen van aabl zijn ze niet terug te vinden. In de jaarplannen van de hedendaagse dans komen ze beperkt aan bod, voor klassieke dans zijn geen jaarplannen aanwezig.
- Hoewel geen leerlijnen en jaarplannen zijn uitgeschreven, komen de doelstellingen tijdens de bijgewoonde lesmomenten voldoende aan bod. Expressie en inlevingsvermogen worden ontwikkeld. In de bijgewoonde lesmomenten is er te weinig aandacht voor creativiteit. Er wordt geen enkele concrete opdracht naar improvisatie of creativiteit gegeven. In de artistieke training van de optie klassieke dans is er veel aandacht voor ruimtelijke vormgeving. Hierdoor verhoogt de expressiviteit en het inlevingsvermogen. Er is een verantwoorde muziekkeuze die ervoor zorgt dat doelstellingen zoals expressie en inlevingsvermogen gerealiseerd worden. De muziekstukken zijn zorgvuldig gekozen en sluiten aan bij het karakter en de dynamiek van de bewegingen.

3.19 dans - klassieke dans (graad: m h)

Voldoet

Motivering

- De leerlingenevolutie verloopt eerder ongunstig in de middelbare en hogere graad. De doorstroom vanuit de lagere graad is eerder klein en ligt onder het landelijk gemiddelde. Het aantal leerlingen in de middelbare en hogere graad ligt te laag in vergelijking met het aantal leerlingen in de lagere graad. Noch de directie noch het lerarenteam heeft een duidelijk zicht op de beperkte instroom in de middelbare graad. Onderzoek naar de uitstroom is hier aangewezen. De hogere graad van de optie klassieke dans wordt sinds het schooljaar 2008-2009 georganiseerd en is bedoeld als herinstroom voor leerlingen die de optie hedendaagse dans hebben beëindigd. Ook hier is het aantal leerlingen zeer beperkt en dringt onderzoek naar de beperkte instroom zich op.
- De resultaten van de proeven van de voorbije jaren tonen aan dat er weloverwogen punten worden toegekend. De spreiding van de punten is klein: er wordt rekening gehouden met het fysieke talent, maar men houdt ook bewust rekening met het welbevinden van de leerling. In het kader hiervan gaat de keuze van het lerarenteam uit naar een aanmoedigingscijfer.
- Er zijn geen examenprogramma's aanwezig. Het is dan ook onduidelijk in welke mate de examenprogramma's op het leerplan aansluiten. Het is wenselijk dat in het kader van de openbare proeven, examenprogramma's voor het publiek ter beschikking worden gesteld.
- De samenstelling van de jury is voor de middelbare graad conform de regelgeving. Voor de eindproef van de hogere graad zijn echter geen twee externe juryleden aanwezig conform art. 33 van het organisatiebesluit.
- Vooral gemotiveerde en getalenteerde leerlingen krijgen heel veel kansen in de studierichting dans. Zo worden verschillende extra lessen georganiseerd binnen het gesubsidieerde urenpakket die tegemoet komen aan de realisatie van leerplandoelstellingen (choreografie voor alle graden) of aan de uitbreiding van de leerplandoelstellingen (pointes voor de hogere graad in de optie klassieke dans). Deze organisatie zorgt er echter voor dat het niveauverschil in de officiële klassen alsmear groter wordt, waardoor de kans bestaat dat leerlingen afhaken.
- Differentiatie voor minder getalenteerde leerlingen gebeurt in de lessen. Ook voor deze leerlingen zouden extra lessen wenselijk zijn.
- De leerplandoelen voor klassieke dans worden in voldoende mate gerealiseerd. Er zijn voor de klassieke dans geen jaarplannen aanwezig. Toch valt een duidelijke leerlijn in de leerstof op te merken in de bijgewoonde lesmomenten. Tijdens deze bijgewoonde lesmomenten is er zeer veel aandacht voor het gebruik van de 'en dehors'. Er is te weinig aandacht voor balance, de juiste voetposities (vooral bij aanvang van de oefeningen) en de juiste armposities (vooral de 'bras bas'). Er is voldoende aandacht voor lenigheid maar te weinig voor krachttraining om de benen meer in de hoogte te krijgen: 90° zou haalbaar moeten zijn voor een hogere graad. De live pianobegeleiding speelt zeer goed in op het karakter en dynamiek van de oefeningen. De leerlingen worden hierdoor uitgedaagd om expressief met techniek om te gaan. Daardoor komen de doelstellingen van artistieke training aan bod.

3.20 dans - artistieke training (volwassenen)

Voldoet niet

Motivering

- Sinds dit schooljaar wordt in de studierichting dans, sectie volwassenen musical aangeboden. In de les artistieke training wordt zowel dans, zang als acteren georganiseerd. Per week worden de lessen artistieke training en aabl ingevuld al

naargelang de behoefte en de noodzaak. Tijdens de doorlichtingsweek werd tijdens het ene lesmoment zang en dans aangeboden, in het andere lesmoment werd het toonmoment voor het examen geregisseerd.

- Hoewel het enthousiasme bij het lerarenteam musical groot is, wordt onvoldoende nagedacht hoe musical in het deeltijds kunstonderwijs georganiseerd kan worden. Doelstellingen, leerinhouden, jaarplanningen en leerlingenprofielen zijn onderwerpen die in het kader van deze opleiding moeten onderzocht worden. Voorlopig sluit geen enkele leerinhoud aan op de leerplandoelstellingen van het vak artistieke training. Hoewel musical in de studierichting dans wordt georganiseerd, is er geen overleg met het lerarenteam dans.

4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:
- ondersteuning.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Er is geen nascholingsplan in de academie aanwezig. Leerkrachten kunnen in de meeste gevallen vorming volgen naargelang de eigen behoefte. Een gelijkgerichte visie waarin ook gemeenschappelijke nascholing gepland wordt, is er voorlopig niet. Aangezien leerkrachten vooral vorming vanuit een eigen behoefte volgen, heeft men in het lerarenteam geen zicht op de gevolgde nascholing.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De academie beschikt over nascholingsgelden van de overheid. De meeste leerkrachten kunnen zonder probleem genieten van deze gelden.
- Het secretariaat informeert het personeel omtrent het aanbod voor nascholing.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- In welke mate de gevolgde nascholingen ook systematisch worden geïmplementeerd in de lessen is onduidelijk. Systematische opvolging en multiplicatie zijn niet aanwezig. Hier ontbreekt een visie.
- Er zijn enkele mooie voorbeelden van teamteaching (in de studierichting Woord) en multiplicatie (in de vakgroep piano) aanwezig.

Inbreuken tegen de regelgeving

- Er is geen nascholingsplan.

4.2 Curriculum

4.2.1 Onderwijsorganisatie

- Bij de inschrijvingen in het begin het schooljaar, worden de leerlingen in de instrumentale cursussen vooral door de desbetreffende leerkrachten binnen een uurrooster geordend. Er blijkt nogal wat verschil tussen de verschillende klassen. Zo is er een (voorbeeld)-klas gitaar die, binnen het kader van het reglementaire lesuur van 60' erin slaagt homogene groepjes te vormen waarbinnen groepsgericht individueel kan gewerkt worden. Dit prachtige voorbeeld van good practice wordt te weinig opgespoord en gecommuniceerd in het kader van een multiplicatie. Andere klassen verwaarlozen dit organisatieprincipe volledig en gaan zelfs over tot het niet respecteren van de officiële onderwijstijd. Deze leerlingen kunnen beschouwd worden als niet regelmatig en dus ook niet subsidieerbaar. Hetzelfde geldt voor het vak samenzang dat door de ene zogenaamd "geïntegreerd" gegeven wordt, door een andere leerkracht telkens een 15'. Dit is niet conform de regelgeving die lessen voorziet van minstens ½ uur. Ook in woordkunst blijken inbreuken tegen de efficiënt aangewende onderwijstijd want de uurroosters zijn niet steeds samengesteld conform de regelgeving. Citaat: "**Art. 10.** *[Aan de volgende vakken wordt minstens het volgende aantal wekelijkse lestijden besteed :*

1° het vak samenzang : een halve wekelijkse lestijd;

2° de vakken muziekgeschiedenis, algemene muzikale vorming, literaire creatie en experimentele muziek : twee wekelijkse lestijden;

3° de vakken directie instrumentale muziek en directie vocale muziek : drie wekelijkse lestijden;

4° alle andere vakken : één wekelijkse lestijd.

Een lestijd duurt zestig minuten."

- Het aanbieden van andere leerinhouden onder de noemer van andere vakken (cfr. begeleidingspraktijk piano, welsprekendheid in de SR Woord en Artistieke training voor volwassenen in de SR Dans) druist volledig in tegen een elementaire onderwijsdeontologie en veroorzaakt bovendien een vertekend beeld van de opleiding op landelijk vlak.
- Een operationeel gegevensbeheer is niet voorhanden en kan dus geen basis vormen voor een gerichte kwantitatieve zelfevaluatie.
- Er is geen overlegcomité dat bvb. het welzijnsbeleid en/of de verdeling van het lessenrooster in het kader van een participatie goedkeurt. Deze opmerking werd al vorige doorlichtingesignaleerd maar ondertussen is er nog niets gebeurd. De regelgeving zegt hierover:

"Art. 45.

§ 1. Het totaal uren-leraar per onderwijsinstelling mag door de inrichtende macht vrij worden aangewend na raadpleging van het bestuurs- en onderwijzend personeel, met uitzondering van de tijdelijke personeelsleden die niet voor de duur van het ganse schooljaar worden aangesteld, in het bevoegd overlegcomité opgericht krachtens de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel en het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van die wet wat het officieel onderwijs betreft en in de ondernemingsraad opgericht krachtens de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven wat het vrij gesubsidieerd onderwijs betreft."

4.3 Begeleiding

4.3.1 Loopbaanbegeleiding

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- De school beschikt nog niet over een uitgebouwd leerlingvolgsysteem waarbij het traject van de leerling kan gevolgd worden.
- In de SR Woord is een opstart tot oriëntering gemaakt voor de hogere graad tussen voordracht en toneel. De effecten en de gevolgen hiervan zijn nog niet geëvalueerd.
- In de SR Muziek is er nog geen visie ontwikkeld op een gerichte optiekeuze.
- Er zijn processen-verbaal aanwezig van de toelatingsperiodes voor de drie disciplines. In de meeste gevallen beperkt de onderbouwing zich tot een “positief advies”. Een uitzondering niet te na gesproken, worden geen argumenten aangehaald die de “toelating” argumenteren. Uit de praktijk blijkt dat een aantal leerlingen via toelatingsperiode instromen op een hoger niveau dan regulier voorzien. Deze werkwijze verkort op die manier het curriculum van de leerling.
- Er is geen procedure om leerlingen die afhaken te bevragen naar de reden.

4.4 Evaluatie

4.4.1 Evaluatiepraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Een gelijkgerichte visie op evaluatie is (nog) niet ontwikkeld. Het lerarenkorps haalt twee belangrijke redenen aan waarom het evalueert: om te communiceren naar de leerlingen /ouders, en vanuit de kwaliteitszorg om te checken of iedereen het beoogde resultaat behaalt.
- In de evaluatie wordt rekening gehouden met het dagelijks werk (20%) en de examenprestatie (80%). Hierover zijn duidelijke afspraken gemaakt.
- Er zijn opvallende verschillen merkbaar tussen de evaluatiefiches voor de verschillende instrumenten. Waarom bepaalde keuzes in criteria worden gemaakt is niet duidelijk. Ook in het lerarenteam is men zich hier niet steeds van bewust. Meer gelijkgerichtheid dringt zich op.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- In de studierichting Woord en Dans zijn er geen examenprogramma's voor de eindproeven aanwezig. Het is dan ook niet duidelijk in welke mate de examenprogramma's aansluiten op de leerplannen.
- Ook dienen er dezelfde afspraken gemaakt te worden over het inventariseren van de evaluatiegegevens.
- De jurysamenstelling is niet altijd conform de regelgeving, o.a. voor de studierichting Dans voor de eindproeven in de hogere graad. De jury is niet op de hoogte van de evaluatiecriteria die de academie voorop stelt.
- Voor het vak repertoirestudie wordt geen examen georganiseerd. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving (art.32 van het organisatiebesluit)

- Dit schooljaar werd een digitale evaluatiefiche ontworpen. Dit was de aanleiding om de evaluatiecriteria te herbekijken. De verschillende vakgroepen hebben zelf hun criteria vastgelegd. Niet alle vakgroepen zijn vanuit het leerplan vertrokken.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Aangezien de redenen om te evalueren verschillen, is het niet duidelijk in welke mate de evaluatie het beoogde effect heeft.

4.4.2 *Rapporteringspraktijk*

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Sinds dit schooljaar is er een digitale evaluatiefiche ontwikkeld. Het is echter onduidelijk of deze fiche voor intern gebruik dient of ook aan de leerling wordt meegegeven.
- Er wordt, conform de regelgeving, tweemaal schriftelijk geëvalueerd. De leerkrachten beschouwen dit als een vorm van communicatie met de leerlingen/ouders.
- Een gelijkgerichte visie omtrent rapportering ontbreekt voorlopig.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- Naast de digitale evaluatiefiche zijn er nog rapporten die eveneens uitgedeeld worden.
- Deze rapporten zijn veel beperkter qua criteria dan de evaluatiefiche. Het is hoogst onduidelijk wat de academie beoogt met beide systemen van rapportering.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- De digitale evaluatiefiche wordt nog in de loop van het 3^e trimester geëvalueerd. Vooral duidelijke afspraken omtrent het doel van deze evaluatiefiche zullen nodig zijn. Hierover is heel wat onduidelijkheid binnen het lerarenkorps.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op:

- Aan het hoofd van de academie staat één directeur. Er is geen directieraad of directiecomité zodat er (nog) geen gedeeld leiderschap vorm krijgt. De directie stimuleert de werking door het toestaan van veel persoonlijke inbreng vanwege de leerkrachten en open te staan voor vernieuwende impulsen zodat er sprake is van een (soms té) goed ontwikkeld responsief vermogen. Dit genereert een aangenaam klimaat en een grote tevredenheid onder de personeelsleden. Daartegenover staat dat een gezamenlijke doelgerichtheid onvoldoende krachtadig wordt nagestreefd en bewaakt. Binnen de schoolcultuur is een gelijkgerichte aanpak eerder zwak waardoor ook het effect ten overstaan van de leerlingen zeer ongelijk is en het onderwijskundig ontwikkelingsproces afhankelijk wordt van het reflectief vermogen van elke individuele leerkracht. Soms wekt dit ook de indruk van verwarring omdat beslissingen niet steeds consequent doorgevoerd worden.

- De academie beschikt over een artistiek pedagogische visie. Deze omschrijft in enkele heldere topics waar de academie voor staat. Er is geen actieplan om deze visie systematisch te concretiseren en dus in haar ontwikkeling te toetsen op resultaten bvb. via doelbewuste projecten en enquêtes of bevestigingen. Reeds in het vorige doorlichtingsverslag werd gewezen op een sterkere implementatie van deze visie naar alle vakgebieden toe. Er is geen direct verband tussen de visie, de officiële leerplannen en de uitgewerkte individuele jaarplannen. De directie heeft de intentie het luik “authenticiteit” van deze artistiek pedagogische visie uit te breiden met een passus over de waarde en betekenis van de groepsdynamiek.
- Er is een pedagogisch college dat belast is met taken in functie van een aantal weloverwogen doelstellingen binnen de globale werking van de academie. Dit college bestaat uit een tiental medewerkers dat de coördinatie op zich neemt van bepaalde doelgroepen (samenhang, gitaar, piano,...) en/of op te volgen thema's (zorgverbreding, aanvangsbegeleiding). Het is overwegend een op de praktijk gericht, uitvoerend orgaan dat in mindere mate of in bepaalde gevallen helemaal niet participeert aan een gerichte besluitvorming op beleidsniveau. Beslissingen op directieniveau worden wel beïnvloed door informeel collegiaal overleg met coördinatoren en leerkrachten. De multiplicatie van een beslissing wordt niet steeds consequent doorgetrokken naar het geheel van de instelling of komt alleszins niet tot uiting op de werkvloer (getuige de dispariteit op het vlak van klasorganisatie).
- Resultaten op voordrachtjes en examens vormen het uitgangspunt van de visie op een integrale kwaliteitszorg. Binnen dit concept gaat er duidelijk meer aandacht naar het gerealiseerde product dan naar de kwaliteit van de gehanteerde processen. Leerlingenevolutie, curriculum en trajectbegeleiding vormen nog geen vaste standaard als referentiekader voor een dynamisch en globaal kwaliteitsstreven. Het pedagogisch-didactisch handelen op basis van klasgerelateerde verbeterpunten, wordt weinig bewaakt.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor artistieke training sectie jongeren, klassieke dans.
- De leerplanrealisaties in de studierichting Woord voor algemene verbale vorming, verbale vorming, drama en voordracht.
- Het bereiken van de leerplandoelstellingen van de focusvakken amc, ensemble Jalm, contrabas, hoorn, saxofoon, koor en zang in de studierichting Muziek.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De vele mogelijkheden geboden aan de leerlingen om op te treden.
- De teamteaching binnen de studierichting Woord in bepaalde vakken.
- Het plannen en uitvoeren van vele activiteiten zoals Za'Muze.
- Het ter beschikking stellen van middelen voor de nascholing.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het creëren van een aangename sfeer van welbevinden onder de personeelsleden.

- Het opstarten van een pedagogisch college met een specifieke taakverdeling.
- Het beschikken over een originele artistiek-pedagogische visie.
- Het responsief vermogen om tegemoet te komen aan interne en externe vragen.
- Het openstaan voor innovatieve aspecten in het kader van een vernieuwd dko.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Toepassing van de inhoud van het leerplan artistieke training volwassenen i.p.v. de organisatie van musical.
- Het opstellen van gestructureerde jaarplannen voor alle studierichtingen met een duidelijke leerlijn voor ogen.
- Inhoudelijke afstemming in de studierichting Woord omtrent de jaarinhoud van klassikale vakken.
- Het afspreken van gelijkgerichte jaarplannen binnen elk vakgebied.
- Het niet meer aanwenden van aanbod dat niet strookt met de erkenningsvoorwaarden en/of de realiteit (cfr. begeleidingspraktijk, lyrische kunst, welsprekendheid en artistieke training voor volwassenen).
- Het bijhouden en inventariseren van de programma's zodat de bereikte resultaten beter kunnen aangetoond worden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De ontwikkeling van een inhoudelijke visie op nascholing gerelateerd aan geïnventariseerde, onderwijskundige noden in de academie (bvb. SWOT analyse).
- Het bevorderen en realiseren van een gelijkgerichte visie op evaluatie en rapportering.
- Het ontwikkelen van inhoudelijk overleg in de vakgroep Woord omtrent exameninhouden.
- Het opzetten van inhoudelijk overleg in de vakgroep Woord omtrent juryleden (klas- en eindexamens).
- Meer nauwkeurige administratie op de processen-verbaal (o.a. het aanduiden van de externe juryleden)
- De aanwezigheid van examenprogramma's van de studierichting Woord en van bepaalde vakken in de studierichting Muziek (bvb. ensemble jalm, begeleidingspraktijk piano).
- Het plannen van inhoudelijk overleg omtrent evaluatiecriteria met betrekking tot quoteringen.
- Het herbekijken van de rapporteringspraktijk (oudercontacten, evaluatiefiches, enz. ...)
- Het uitbouwen van een leerlingvolgsysteem met als doel een betere loopbaanbegeleiding te kunnen voorzien.
- Het strikter en bewuster omgaan met toelatingsperiodes.
- De opvolging van de curricula en trajecten binnen de optie jalm.
- Het verbeteren van de afspraken op het vlak van klasorganisatie en respect voor de onderwijstijd in de instrumentale cursussen (lessen van 60').
- Een correcte organisatie van het vak samenzang.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De versterking van het beleidsvoerend vermogen door het ontwikkelen van een gedeeld leiderschap.
- Het implementeren binnen de visie van het belang van een gezamenlijke doelgerichtheid.
- De participatie van het pedagogisch college aan de besluitvorming in het kader van beleidsbeslissingen.
- Het verbreden van de opvatting over kwaliteitszorg via een meer systematische reflectie op de processen.

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor het vak artistieke training volwassenen.
- De leerplanrealisaties voor de vakken toneel en welsprekendheid.
- De leerplandoelstellingen voor de vakken begeleidingspraktijk, gitaar en samenzang.

Wat betreft de regelgeving:

- De ontwikkeling van een nascholingsplan (art 8 van het kwaliteitsdecreet).
- De samenstelling van de jury voor de eindproeven van de hogere graad Dans en Muziek (art 33).
- Het inrichten van een examen repertoirestudie in de studierichting Woord (art 32)
- Het groeperen van leerlingen in de studierichting Dans (art 11)
- De juriesamenstelling voor de eindexamens Woord voor de vakken repertoirestudie en verbale vorming.
- Het respecteren van de onderwijstijd in de studierichtingen Muziek en Woord (art 10)
- De naleving van de evaluatievereisten. (Invullen van evaluatiefiches en meedelen van evaluaties aan de leerlingen.)
- Het aanvragen van buitenschoolse activiteiten in de SR Woord voor de cursus repertoirestudie (bijwonen van voorstellingen).
- De organisatie van een belangenoverlegcomité (art 45)
- Het opstarten van een integrale kwaliteitszorg op basis van art 6 van het kwaliteitsdecreet.
- Het bijhouden van de processen-verbaal van de proeven gedurende 10 jaar (art 40)

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

Muziek

Woordkunst

Dans

omwille van tekorten voor volgende vak(ken)/optie(s)

Vak/Optie per studierichting		omwille van
muziek	begeleidingspraktijk piano (graad: m h)	oneigenlijke aanwending van het urenpakket in functie van een niet erkend leerplan
muziek	instrument gitaar (graad: I m h)	onderwijstijd niet gerespecteerd
muziek	lyrische kunst (graad: h)	vak wordt niet ingericht
muziek	samenzang (graad: I)	onderwijstijd niet gerespecteerd
woordkunst	toneel (graad: m h)	bereiken leerplandoelen onvoldoende aangetoond
woordkunst	welsprekendheid (graad: h)	oneigenlijke aanwending van de lestijd, geen overeenstemming met de te bereiken leerplandoelen
dans	artistieke training (volwassenen)	geen aansluiting leerdoelstellingen at

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 april 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Rombaut

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: